

Anchorage Museum Expansion, Anchorage, Alaska

موزه و فضای شهری

ساختمان توسعه موزه «Anchorage» با هدف ایجاد یک نمای جدید در بخش ورود به مرکز شهر، توسط «David Chipperfield» و همکاری طراحی شده است تا یک رابطه جدید بین موزه و شهر برقرار شود. ساختمان از پنج حجم شیشه‌ای در ابعاد متفاوت طولی و ارتفاعی تشکیل شده است. هدف از نمای شیشه‌ای، انعکاس آسمان خاص این منطقه از قطب شمال و نیز طبیعت کوهستانی آن است. طراحی داخلی این موزه ضمن حفظ ارتباط بصری محیط داخل و طبیعت کوهستانی اطراف، جهت‌گیری به سمت مناظر بیرون را با نگاهی عمیق‌تر بررسی کرده است که از چالش‌های طرح به حساب می‌آیند. علاوه بر کارکرد اصلی موزه در نمایش تاریخ آن سرزمین، مرکز مطالعات قطب شمال، ۶۰۰ نمایشگاه صنایع دستی بومی آلاسکا و نیز همایش‌های قوم‌شناسی در موزه ملی تاریخ طبیعی و موزه ملی سرخپوستان آمریکایی، در آن برگزار خواهد شد. به این ترتیب موزه، فضای عمومی جدیدی را در مرکز شهر به وجود می‌آورد.

VilleVerdi, Vienna, Austria

خانه‌های پلکانی هماهنگ با محیط زیست

این پروژه از سوی کشورهای عضو اکو طرح شده است که در این میان پروژه «VilleVerdi» بر اساس ایده خانه پلکانی در منطقه صنعتی شهر وین برگزیده شد. «Albert Wimmer» در این پروژه سعی بر آن دارد تا ضمن ایجاد یک هویت قوی و نیز هماهنگی با محیط زیست، جواب مطلوبی به درخواست‌های مسکن مدرن بدهد و طیف جذابی از آلترناتیوهای گوناگون به ساکنان ارائه نماید. در این مجموعه پنج تیپ سازه استفاده شده است که هر کدام ۳۴ واحد را در خود جای می‌دهد. موقعیت سازه و شیب طبیعی این منطقه در هر طبقه تراس‌هایی مخصوص ایجاد کرده است که نتیجه برنامه‌ریزی دقیق ساختار ساختمان‌ها است. پوسته سبز طبیعی در نمای مجموعه، از فلزی مستقل، یکپارچه، با ساختار سه بعدی و ناحیه بندی شده ساخته شده است که از خسارات وارده از چگالش بخار در این منطقه جلوگیری می‌کند و پایداری آن را افزایش می‌دهد.

House of Music, Aalborg, Denmark

خانه موسیقی با نگاهی جدید

«موسیقی» و «خلاقیت و هنر» منابع الهام‌بخشی هستند که با اشتراک مساعی خود، شکل و رفتار معماری را بین می‌کنند. «Wolf D. Prix» اجماع ریتم‌دار و سطوح متفاوت این پروژه، به منظور استفاده بهینه از فضا و خلق محیط‌هایی منعطف و چندعملکردی است. ایده اصلی طرح در تأمین هم‌زمان دو نیاز اصلی مخاطبین است. ۱: حفظ استقلال فردی در کلیه فضاها ۲: ایجاد فضاهای فعالی که بسته به حضور متفاوت افراد در آن قابلیت انعطاف داشته باشد. لذا معماران گروه «Coop Himmel(l)au»، با توجه شخصیت شهر، موقعیت قرارگیری سایت در مجاورت یک منطقه تفریحی و داشتن دیدهای مطلوب، خانه موسیقی را با طرح «U» به روی مخاطبین گشودند. راهرویی بزرگ مشترکی ارتباط عمومی میان سالن اصلی کنسرت را که در سطح بالا قرار گرفته است با سایر سطوح برقرار می‌کند. ارتباط عمودی سطوح مختلف از جذابیت‌های ویژه این طرح است.

Commercial Bank of Ethiopia headquarters (CBE), Addis Ababa, Ethiopia

بلندترین ساختمان کشور اتیوپی

جایزه نخست مسابقه طراحی بانک بازرگانی در دفتر مرکزی اتیوپی به معماران شرکت آلمانی «Hen» اعطا شد. این طرح از میان ۲۱ طرح با قضاوت هیئت هفت نفره داوران اتیوپیایی خارجی برگزیده شده است. در مراسم اهدای جوایز مسابقه، «Ato Bekalu Zeleke» رئیس بانک گفت: «ساخت‌وساز این ساختمان جدید حرکتی آرمانی است تا «CBE» را به یک بانک جهانی تبدیل کنیم». در صورت تکمیل پروژه، این برج ۴۲ طبقه بلندترین ساختمانی خواهد بود که تاکنون در اتیوپی ساخته شده است. شکافی که در پوسته شیشه‌ای نمای ساختمان بلند و باریک برج طراحی شده است، ضمن کاهش انعکاس نور، بر فضای ورودی بانک تأکید می‌کند. در مجاورت برج «CBE»، ساختمان‌هایی برای مرکز کنفرانس نیز ساخته می‌شود. در بخش‌های دیگر تعدادی غرفه برای فروش به صورت خوشه‌ای در اطراف مجموعه احداث می‌شود.

Ewha Woman's University, Seoul, Korea

دانشگاه بانوان در دل زمین

«Dominique Perrault»، در طراحی دانشگاه زنان «Ewha» سئول، سعی در ارائه پاسخی مناسب به نیاز شهری، منظر آن و نیز ارتباط جمعی دارد. شکافی که همانند دره در بخش مرکزی سایت طراحی شده است به فعالیت‌هایی همچون آمفی‌تئاتر روباز، باغ مجسمه، گالری و ... اختصاص یافته که نیاز به زمین هموار دارند. همچنین این شکاف باعث رساندن نور، تهویه مناسب ساختمان حفر شده در دل زمین می‌شود. زمین‌های ورزش، دانشکده‌ها و ... نیز با توجه به توپوگرافی خاص مجموعه در جای مناسب خود طراحی شده‌اند. «Perrault» معتقد است که «مفهوم و ماده باید با یکدیگر آمیخته شوند». طرح‌های او اغلب در داخل زمین حفر شده‌اند؛ مانند کتابخانه ملی فرانسه در پاریس، استخر المپیک در برلین و تعدادی دیگر از طرح‌های وی. این دانشگاه زیرزمینی نیز در دل خاک حفر شده است و فضاهای باز بزرگ و زمین‌های سبز ورزشی آن در فضاهای بالایی سایت قرار گرفته‌اند.

Brittany House, George Town, Malaysia

خانه سنتی با اعمال روش‌های مدرن

معماران شرکت «BYG» در طراحی و ساخت خانه «Brittany» از روش‌های سنتی ساخت‌وساز و بومی رایج کشور مالزی، با اعمال روش‌های مدرن و سازگار با محیط زیست بهره گرفته‌اند. از جزئیات معماری سبک‌های معاصر در تأمین نیازهای روشنایی، تهویه و برداشت آب باران استفاده شده است و از روش‌های سنتی ترکیب گچ و آهک، برای سیستم طبیعی خنک‌کننده خانه استفاده شده است. فضای درونی ساختمان با پوشش شیشه‌ای، مکانی را ایجاد کرده است که قابلیت تبدیل شدن به یک باغ خصوصی را دارد. راه پله مارییجی که ارتباط اتاق‌ها را برقرار می‌کند؛ فضاهای عمومی، خصوصی و نیمه خصوصی را ایجاد می‌کند. به طور کلی ویژگی خاص این خانه در ایجاد حس منحصر به فرد و جذاب از فضا است که از طریق حفظ صحیح حریم‌ها و روابط فضایی است.

Southport Broadwater Parklands, Southport, Australia

معماری سفید

«Whitearchitecture»: معماری سفید در طرح‌های جدید پارک‌های آبی کنار ساحلی جایگاه ویژه‌ای را ایفا می‌کند. فضای شهری ایجاد شده در این ناحیه برای میزبانی کلاس‌های بین‌المللی مسابقات ورزشی و رویدادهای مهم فرهنگی در کوئیزلند طراحی شده است. همچنین این فضا قابلیت تبدیل شدن به مجموعه‌ای از ساختمان‌های یکپارچه و معاصر پایدار را دارد. معماری ساختمان، از قایق‌های خاص منطقه و بادبان‌های آن الهام گرفته است. روشنایی یکپارچه ساختمان از سوراخ‌های طراحی شده در برخی از بال‌های آن تأمین می‌شود تا به نوعی هم جذابیت نمای بیرونی حفظ شود و هم گالری‌های فضای داخلی ساختمان از نور طبیعی بهره ببرند. همچنین با تعبیه پانل‌های خورشیدی در ساختمان بخش عظیمی از انرژی پارک تأمین می‌شود. این ساختمان سازگار با محیط زیست، به گونه‌ای در پارک جای گرفته است که قابلیت توسعه در آینده را دارد.

House Sz, Tokyo, Japan

خانه‌های متفاوت برای یک زوج جوان

خانه «SZ» توسط معماران شرکت «miyahara»، برای یک زن و شوهری طراحی شده است که خواهان یک محیط زندگی با اتمسفری غنی بودند تا فضای داخلی منزلشان، هر چه بیشتر با فضای بیرون در ارتباط باشد و تغییرات فصول برایشان محسوس تر باشد. محل اقامت در این خانه به سه منطقه عمده - خصوصی؛ عمومی و آلفا- تقسیم شده است. هر یک از این مناطق با استفاده از دو حیاط و دیوارهای شیشه‌ای به فضاهای فردی و عمومی تقسیم می‌شود. در فضای خصوصی اتاق خواب، اتاق سرگرمی، حمام و یک حیاط اختصاصی برای حفظ حریم وجود دارد. منطقه عمومی نیز از اتاق اصلی، حیاط و پارکینگ تشکیل شده است. منطقه آلفا به عنوان هسته اصلی با تمام فضاهای خانه در ارتباط است. فضای ورودی همانند غاری است که افراد را به داخل خانه جذب می‌کند و حس کنجکاو را در عابرین بر می‌انگیزد. لذا این بخش از خانه «گالری عبور» نامیده شده است.

Swedbank Head Office, Vilnius, Lithuania

همراه شدن با رشد سریع معماری جهان

ساختمان اداری «Swedbank» در منطقه‌ای از شهر «Vilnius» بنا شده است که اگر چه به تازگی توسعه یافته، اما به سرعت در زمینه‌های گوناگون سیاسی، تجاری و تفریحی در حال رشد است. «Audrius Ambrašas»، معمار این ساختمان می‌گوید: «ما می‌خواستیم این ساختمان، بخش جدایی‌ناپذیری از توسعه بانک در سمت راست رودخانه «Neris» باشد. همچنین فضاهای اطراف آن به گونه‌ای طراحی شود که مرکز توجه قرار گیرد». ساختمان از دو بخش اصلی تشکیل شده است: بخش اول، تیپ سازه‌ای با ۱۵ و ۱۶ طبقه است و بخش دوم ساختاری چهار طبقه، متشکل از دو بلوک در زمینی با خطوط طولی شکسته است. ۴۵۰۰ متر مربع تراس در این ساختمان تعبیه شده است که امکان دید جالبی از رودخانه را فراهم می‌کند. طبقه زیرین مجموعه به فضای بزرگی باز می‌شود که ظرفیت ۱۵۰ نفر را دارد. همچنین یک تالار کنفرانس و یک اتاق مطالعه برای مشتریان در نظر گرفته شده است.

Çesme Residences, Çesme, Turkey

تور بسم بیشتر، فرهنگ کمتر؟

رشد جمعیت کشور ترکیه در دهه‌های اخیر، که ناشی از افزایش مهاجرت پذیری و جذب توریست است، اثرات متعددی بر فرهنگ این سرزمین گذاشته است. پروژه ۷۸۰۰ واحدی ساختمان مسکونی شهر از میر ترکیه نیز از این امر مستثنی نبوده و همانند سایر کلان‌شهرها، تأثیری از فرهنگ بومی در آن دیده نمی‌شود. یکی از ویژگی‌های بارز طرح، تفکر معماران شرکت «EAA» است که سعی در مورد استفاده بودن واحدهای مسکونی برای تمام فرهنگ‌ها از تمام سرزمین‌ها داشته‌اند. در نمای بیرونی ساختمان از مواد طبیعی چوب، سنگ و بتن استفاده شده است. در فضاهای بیرونی ساختمان نیز استخرها و فضاهای تفریحی خاصی طراحی شده است که فضا را جذاب‌تر می‌کند. وضعیت توپوگرافی سایت و توده‌های حجم ساختمان به گونه‌ای است که نهایت استفاده را مناظر زیبای اطراف بهره می‌برد.

MAXXI museum, Rome, Italy

جدیدترین اثر زاها حدید

اولین موزه هنر و معماری معاصر ایتالیا، با هزینه ۲۲۴ میلیون دلاری در شهر رم گشایش یافت. «Maxxi» نام موزه هنر در شهر رم است که توسط معمار مشهور عراقی طراحی شده است. این ساختمان عظیم‌الجثه در نزدیکی ایستگاه متروی «Flaminio» واقع شده است تا دسترسی آسان‌تری برای بازدید عموم داشته باشد. دالان‌های پیچ‌درپیچ و مسطح با بیرون زدگی‌هایی در نما و استفاده از سنگ و شیشه، یکی از نشانه‌های معماری «زاها حدید» است و شاید بتوان گفت که گونه‌ای سبک را برای خود ساخته است. علاوه بر فضای موزه، ساختمان شامل سالن اجتماعات، کتابخانه رسانه‌ها، کافه تریا، فضاهای خالی برای نمایشگاه‌های موقت، فعالیت‌های تجاری، آزمایشگاه‌ها و مکان تفریح و فراغت. موزه «Maxxi» نه تنها باید به عنوان یک ساختمان در نظر گرفته شود؛ بلکه وسیله‌ای است برای بیان مرکز فرهنگی شهری که بافت متراکمی از فضاهای داخلی و خارجی آن را احاطه کرده‌اند.

Miapolis, Miami, United States

رویای شهر میامی

برج ۹۷۵ متری که در شهر میامی طراحی شده است، در صورت تحقق، گوی رقابت را با ۱۸۳ متر اختلاف، از بلندترین برج جهان - برج خلیفه - خواهد بود. این برج ۱۶۰ طبقه همانند یک «شهر در شهر» در نظر گرفته شده است که در جزیره واتسون ساخته خواهد شد. کاربری‌های طراحی شده در این برج: پارک‌های تفریحی، چندین رصدخانه، رستوران‌های متعدد، ۱،۹۶ میلیون فوت مربع مغازه، بیش از ۱۰۰۰ آپارتمان مسکونی، یک میلیون فوت مربع فضای اداری و ۷۹۲ هتل - آپارتمان می‌باشد. در حال حاضر این پروژه، مراحل مذاکره با سازمان هواپیمایی فدرال را طی می‌کند تا با بررسی‌های امنیتی به یک ارتفاع ایمن دست یابد. گذشته از ذکر ویژگی‌های فنی و توصیفی طرح، نکته قابل توجه در این پروژه عظیم در یک جمله خلاصه می‌شود که «آیا واقعاً این راه می‌تواند گره‌ای از مشکلات مالی میامی باز کند؟»

کنگره جهانی (IFLA 2010)

چهل و هفتمین کنگره جهانی IFLA به میزبانی فدراسیون جهانی معماران منظر و جامعه معماران منظر چین (CHSLA)، به وسیله وزارت مسکن و توسعه شهری-روستایی جمهوری خلق چین و سازمان ساختمان سازی استان «Jiangsu» پشتیبانی شده است که مأموران دولتی «Suzhou» چین (۲۰۱۰/May/۲۸ - ۲۰۱۰/May/۳۰) آن را اجرا خواهند کرد.

• موضوع: پاسخ‌دهی به طبیعت برای دستیابی به هماهنگی و زندگی بهتر: میراث سنتی و توسعه پایدار

• جلسات:

- جلسه ۱: حفاظت از منابع طبیعی و فرهنگی
- جلسه ۲: ساختار چرخه حیات (اکوسیستم)
- جلسه ۳: برنامه‌ریزی و طراحی منظر
- جلسه ۴: آموزش معماری منظر

• برنامه:

۲۵/May/۲۰۱۰ - ۲۵/May/۲۰۱۰: گردهمایی کمیته اجرایی IFLA، بیانیه دانشجویی

۲۶/May/۲۰۱۰ - ۲۶/May/۲۰۱۰: گردهمایی گروه جهانی IFLA، نام نویسی بیانیه دانشجویی

۲۸/May/۲۰۱۰ - ۲۸/May/۲۰۱۰: کنگره جهانی IFLA

۱/June/۲۰۱۰ - ۳۱/May/۲۰۱۰: تور فناوری پس از کنگره به نمایشگاه جهانی Shanghai اعزام خواهد شد.

• محل اجتماع: مرکز کنفرانس بین‌المللی Suzhou

• نمایشگاه‌ها: نمایشگاه توسعه IFLA، نمایشگاه منظر فرهنگی جهان، مسابقه دانشجویی IFLA، نمایشگاه دستاوردهای معماری منظر چین، نمایشگاه آموزش معماری منظر چین و نمایشگاه صنعتی معماری منظر

• آخرین مهلت ارسال مقاله: ۳۱ مارس ۲۰۱۰

منبع

www.nazaronline.ir

مسابقه عکس

خانه معاصر ایرانی

خانه روستایی

اولین دوره مسابقه عکس خانه روستایی توسط بنیاد مسکن انقلاب اسلامی با همکاری خانه عکاسان ایران با موضوع خانه روستایی برگزار می‌شود. هدف از برگزاری این مسابقه معرفی فضای روستایی ایران به منظور مستندسازی سیما و کالبد خانه‌های روستایی است.

عناوین مسابقه

۱. زندگی قدیم کالبد جدید - زندگی جدید کالبد قدیم
  ۲. معماری مسکن روستایی (داخلی - کالبد بیرونی)
  ۳. رابطه معیشت و مسکن روستایی
  ۴. بازسازی مسکن روستایی در سوانح طبیعی
  ۵. رابطه فرهنگ و معماری روستا
  ۶. مشارکت روستاییان در ساخت مسکن روستایی
- هیئت داوران: جاسم غضبان‌پور، افشین بختیار، همایون امیریگانه، رسول اولیازاده، محمدعلی وجدانی، رامین فرشچیان، بابک زیرک

گاهشمار مسابقه

آخرین مهلت ارسال آثار: اول اسفندماه ۱۳۸۸

داوری آثار: اول اردیبهشت‌ماه ۱۳۸۹

زمان برپایی نمایشگاه: ۲۸ و ۲۹ اردیبهشت‌ماه ۱۳۸۹

منبع

www.memar-24.ir

خانه، مکانی است که بنیادی‌ترین نهاد اجتماعی که همانا خانواده است، در آن شکل می‌گیرد و افراد ساکن در آن تحت حمایت یکدیگر قرار می‌گیرند. برای خانه معنایی فراتر از یک بنا متصوریم؛ مأمنی که تقریباً همه ما آن را می‌شناسیم و با زیر و بم آن آشنایییم. خانه، جایی است که اولین تجربه‌های بی‌واسطه با فضا در انزوا و جمع در آن صورت می‌گیرد. خلوت با خود، همسر، فرزندان و دیگران همه و همه بی‌تعرض غیر در آن ممکن می‌شود و نخستین مکانی است که احساس تعلق فضایی را در آن تجربه می‌کنیم.

عکس‌های ارسالی علاوه بر نمایش فضای معماری، واجد رویکرد انسان‌شناسانه بوده و زندگی جاری در خانه را نیز به تصویر کشد و تحقق زندگی در خانه ایرانی و تناسب بین فضای معماری و کیفیت زندگی از منظر شرکت‌کنندگان در عکس‌ها نمایش داده شود. چرا که در حقیقت معماری و زندگی دو عنصر جدایی‌ناپذیرند و خانه مکانی و ظرفی برای زندگی است. هیئت داوران: بهمن جلالی، سیدمحمد بهشتی، سعید عینی‌فر، شادمهر راستین، سیمون آیوزیان

گاهشمار مسابقه

آخرین مهلت ارسال آثار: سه‌شنبه اول اسفندماه ۸۸

زمان برپایی نمایشگاه و مراسم اهدای جوایز: دهم اسفندماه ۸۸

منبع

www.memar-24.ir

بلندترین برج جهان

ترجمه و اقتباس: محمد یآوری / کارشناس ارشد معماری

Email: mohammadyavari63@gmail.com

شامگاه چهارم ژانویه سال ۲۰۱۰ میلادی، «شیخ محمد بن راشد آل مکتوم» نایب رئیس امارات متحده عربی از کتیبه برج خلیفه (دبی)، که بلندترین برج جهان است، رونمایی کرد. این برج ۱۶۰ طبقه با ارتفاع ۸۲۸ متر که نماد قدرت مهندسی دنیاست، توسط معمار امریکایی «Adrian smith» از شرکت «Skidmore Owings and Merrill – SOM» طراحی شده است. معمار این برج در طراحی آن از الگوهای نقوش هندسی معماری اسلامی بهره گرفته و بدنه برج را بر روی پایه‌ای شبیه یک گل صحرائی با شش گلبرگ قرار داده است. ادارات، آپارتمان‌های مسکونی، فروشگاه‌ها و مغازه‌ها، هتل‌ها و بسیاری از فعالیت‌های تفریحی - ورزشی در این برج تعبیه شده است. همچنین در فضاهای مجاور برج، طرح عظیم بیست میلیارد دلاری محله جدید «Downtown Burj Dubai» در نظر گرفته شده است که سی هزار واحد را شامل می‌شود و بزرگ‌ترین مرکز تجاری جهان به‌شمار می‌رود. از ویژگی‌های حائز اهمیت برج در «استفاده همگانی» آن است. به گونه‌ای که حتی اقشار کم‌درآمد نیز می‌توانند از طبقه ۱۲۲ برج، نمای زیبایی از شهر را در این ارتفاع تماشا کنند.

تاریخ شروع ساخت برج به سال ۲۰۰۴، سال اوج رونق اقتصادی دبی برمی‌گردد. به گونه‌ای که در نخستین مرحله پیش‌فروش، تمام واحدهای طبقات ۶۰ تا ۱۲۰ با بهای متری ۴۰۰۰ یورو، ظرف ۷۰ دقیقه به فروش رسید. حال آن که دبی، پس از گذشت پنج سال دچار بحران اقتصادی گسترده‌ای، به خصوص در بخش مسکن شده است. کارشناسان اقتصادی پیش‌بینی می‌کنند که در سال ۲۰۱۰ دبی با کاهش جمعیتی معادل دو درصد روبه‌رو خواهد شد. در نتیجه دبی، با کاهش جمعیت ذکر شده و نیز تحویل حدود ۴ هزار واحد مسکونی در سال ۲۰۱۰ شاهد عرضه ۳۰ هزار واحد مسکونی مازاد بر تقاضا خواهد بود. و این چنین است که سرمایه‌گذارانی که واحدهایی از این برج را خریداری کرده‌اند، هم‌اینک با شرایط سخت و مبهمی پیش رو هستند. این برج که توسط بزرگ‌ترین شرکت سرمایه‌گذاری ساختمانی امارات ساخته شده، بیش از ۱٫۵ میلیارد دلار هزینه دربرداشته است. دولت ابوظبی بعد از اعلام ورشکستگی این شرکت ساختمانی و بدهی نزدیک به ۱۰۰ میلیارد دلاری دبی به مؤسسات مالی خارجی، برای کمک به تکمیل برج اعلام آمادگی کرد. لذا تغییر نام «برج دبی» به «برج خلیفه» نشان از وابستگی مالی این سرزمین به دولت ابوظبی است.

با این حال مقامات دبی امیدوارند که با حمایت مالی ابوظبی بتوانند به الگوی ساخت‌وساز در جهان تبدیل شوند. «محمد العبار» مدیر شرکت «Emirates» گفت: «ما برای آینده ساخت‌وساز می‌کنیم. بحران‌ها گذرا هستند و جهان از دو سال پیش وارد بحران شده است. ما برای آینده بسیار خوشبین هستیم.»

بلندترین برج ایران

برج میلاد با ۳۱۵ متر ارتفاع بدنه و ۱۲۰ متر ارتفاع آنتن مخابراتی که در مجموع ۴۳۵ متر می‌شود، رکورد بلندترین برج در ایران و طولانی‌ترین زمان ساخت را از آن خود کرده است. به گفته طراحان، هدف اصلی از طراحی این برج احداث نماد جدید کلان‌شهر تهران بود که بیانگر قدرت، عظمت، پیشرفت استقلال و آزادی باشد. گذشته از بحث‌های هویتی که پیرامون این برج در بین معماران کشورمان صورت گرفت و برخی عقیده دارند که این برج، سازهای غربی و برگرفته از نماد شهرهای مدرن دهه ۶۰ است (که نمونه مشابه آن نیز کم نیست)، بحث مهم دیگر «استفاده همگانی» از برج میلاد است که رعایت این امر، امروزه در اکثر برج‌ها به عنوان یک مزیت محسوب می‌شود.

استفاده از فضاهای این برج به عنوان جاذبه شهری و گردشگری برای خانواده‌های زیادی مقدور نیست. رؤیت تهران از ارتفاع حدود ۳۱۰ متری به همراه یک وعده غذا در رستوران گردان و استفاده از پارکینگ آن چیزی در حدود ۷۰ هزار تومان به ازای هر نفر هزینه دربردارد. یعنی برای عده کثیری برج میلاد در حد رؤیت از فاصله دور باقی خواهد ماند و تنها در روزهایی که هوا آلوده است رؤیت آن معیار سنجش آلودگی هوا قرار خواهد گرفت.

ببه نظر می‌رسد اگر تصمیم‌گیری در خصوص پروژه‌های شهری، آن چنان که در کشورهای توسعه یافته رایج است؛ به بررسی‌های همه‌جانبه کارشناسی و نظر‌سنجی عمومی واگذار شود، هزینه کمتری به اقتصاد ضعیف اغلب شهرنشینان تحمیل خواهد شد و شهروندان نیز خرج پروژه‌هایی را خواهند داد که اکثر آنها در استفاده از آن سهم خواهند بود.

ساخت برج میلاد حدود ۲۴۰ میلیارد تومان هزینه دربرداشته که به قیمت متوسط دوره ساخت آن معادل هزینه ساخت بیش از یک خط کامل از متروی تهران است. به راستی کدام پروژه در اولویت سرمایه‌گذاری قرار دارد؟ تا به حال صبح‌ها با مترو به سر کار رفته‌اید؟

منابع

روزنامه دنیای اقتصاد، شماره ۱۹۹۲، ۱۳۸۸/۱۰/۲۳

http://www.worldarchitecturenews.com

http://www.shahrvandemrouz.com/content/3156/default.aspx

ایستگاه قطار TGV^۱، لیژ، بلژیک

ترجمه: سارا گیلانی / پژوهشگر دکترای معماری

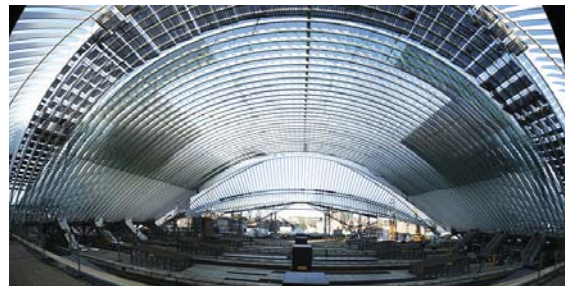
Email: saragilani@gmail.com

شهر لیژ در شبکه راه آهن اروپا، یک گره ارتباطی مهم به حساب می آید که ارتباط دهنده انگلستان، فرانسه، بلژیک و آلمان است. از این رو، ایستگاه ت.ژ.و. لیژ-گیل من در این شهر به عنوان یک ایستگاه اصلی مطرح است. طراحی این ایستگاه، اثری دیگر از معمار معروف «سانتیاگو کالاتراوا»^۲ است که دو ناحیه مجزای خدماتی و مسکونی لیژ را با یکدیگر مرتبط می سازد. مساحت آن (با احتساب معابر) ۴۹۰۰۰ مترمربع، طول آن ۴۸۸ متر و کل مساحت بام شیشه ای آن ۳۳۰۰۰ مترمربع است. ساخت این ایستگاه در سال ۱۹۹۶ میلادی آغاز و در سال ۲۰۰۹ تکمیل شده است.

کانسپت طراحی این ایستگاه، شفافیت و برقراری ارتباط با شهر است. شفافیت، به کمک طراحی طاق شیشه، فلز و استفاده از سایبان ایجاد شده است. به این ترتیب، یک ساختمان شیشه ای بزرگ جایگزین نماهای سنتی شده و تداوم بصری بین فضای داخل ایستگاه و شهر به وجود آورده است. بام طاقی شکل آن، نمای پروژه را تشکیل داده، به طوری که می توان گفت کالاتراوا در طراحی این ایستگاه، یک سازه بدون نما طراحی کرده و تمرکز اصلی او بر عنصر بام به عنوان یک عنصر کلیدی طرح بوده است. وی می گوید: "من، ساختمانی بدون نما، با یک بام شناور را تصور کردم. به کمک این مسئله می توانستم دیدها را به ایستگاه جلب و از خلال آن تداوم بخشم. به همین خاطر، فرم موجی را برگزیدم. این فرم یادآور تپه های اطراف آن نیز است".

در این ایستگاه، طراحی بام شیشه ای موجب حذف نیاز به نورپردازی مصنوعی شده است. همچنین، در طرح این ایستگاه تمام فضاهای مربوط به فروش بلیط، فضای انتظار، قسمت های تجاری در زیر سکوها طراحی شده است. برای جلوگیری از ایجاد حس حضور در زیرگذر، نور طبیعی این فضاها از قسمت بالا تأمین شده است. این امر، به کمک استفاده از بلوک های شیشه ای در کف سکوها امکان پذیر شده است.

از نکات دیگر این پروژه، استفاده از مصالح بومی، مصالح بازیافتی یا مصالحی که قابل بازیافت باشند، است. همچنین، بافت گیاهی قسمت هایی از تپه های اطراف ایستگاه که در جریان این پروژه صدمه دیدند، دوباره مورد کشت قرار گرفت. تمام این اقدامات، با آگاهی کامل در جهت کاهش تولید کربن توسط این پروژه صورت گرفته است.

نکته قابل توجه در روش اجرای این ایستگاه، نصب آن در چند مرحله در طول یک دوره زمانی بوده است. از این رو، امکان بهره برداری از ایستگاه در طول ساخت آن وجود داشته است. به گونه ای که بهره برداری از آن تنها در اوقات کوتاهی از شب، به خاطر نصب سازه بام متوقف می شده است.

پی نوشت ها

1. Liège Guillemins TGV Station
2. Santiago Calatrava

منابع

- <http://www.arplus.com/7638/liege-guillemins-station>
- http://www.e-architect.co.uk/belgium/liege_guillemins_tgv_railway_station.htm
- <http://www.worldarchitecturenews.com>

پارک‌ها به خدمت شهر می‌آیند؛ یا شهر به خدمت پارک؟!

امیر حیدری / کارشناس ارشد معماری منظر

Email : ah_archy@yahoo.com

با اذعان به اینکه انجام پروژه‌های ملی پرهزینه، ایراد و اشتباه را بر نمی‌تابد و نیاز به مطالعات اولیه و کارشناسانه دقیق دارد، بسیاری از طرح‌های به ظاهر معمول که در شهر، در حال انجام هستند و با نام‌هایی چون «فضای سبز» و «بوستان» جای جای شهرمان را اشغال کرده‌اند نیز از این قاعده تبعیت می‌کنند. یک نمونه از این پروژه‌ها، طرح بهسازی اراضی عباس آباد با وسعت ۵۵۰ هکتار است که در تیر ماه سال جاری یک قسمت از آن با نام «بوستان آب و آتش» افتتاح شد.

اگرچه اجرای این بوستان حرکتی مثبت و رو به جلو در عرصه منظر تلقی می‌شود و در مقایسه با دیگر طرح‌های همتای خود، از عظمت و پیشرفت قابل ملاحظه‌ای برخوردار است؛ لکن به همان میزان این پروژه، توجه و بررسی بیشتری را طلب می‌کند. ذکر چند نمونه از مشکلات بوستان آب و آتش، توجه بیشتر در هنگام مطالعه و طراحی را ضروری تر می‌سازد. مرور چند نکته خالی از لطف نیست :

- بخش وسیعی از پارک تا ساعات قبل از غروب آفتاب، به دلیل طرح کاشت نامناسب و ایجاد سطوح وسیع سنگ و بتن غیر قابل استفاده است.
- در کناره‌های غربی بزرگراه مدرس، به دلیل ایجاد زوایای پنهان ناشی از سطوح درخت کاری شده، فضاهای بی‌دفاع بزرگی پدید آمده است.
- پارکینگ و دسترسی کندروی مناسب برای پذیرش مراجعینی که تجمعاتشان در این محدوده، باعث سنگینی ترافیک در نواحی چهارراه جهان کودک و بزرگراه حقانی می‌شود، دیده نشده است.
- ستون‌های منقوش با مضامین اسلامی و حماسی در فضای داخلی پارک، پس از ورود بیننده، قصد جلب توجه وی را می‌کند. ستون‌هایی که به تناوب شعله‌هایی از آتش را برای بیان داستانی برگرفته از تاریخ شعله‌ور می‌سازد و آبی جاری با نماد تطهیر کوه در میان این داستان‌ها جاری است. این در حالی است که در نگرش‌های نوین منظر، نقاشی دیواری، تزئینات فلزی و سنگ نوشته‌ها بر سطح دیوارهای خشک شهر می‌نشینند تا شهر را از یکنواختی و بی‌توجهی برهاند، نه اینکه خود، همچون سد، افق دید بیننده به شهر را ببندند.
- اختصاص عرصه کلان ۵۵۰ هکتاری در قلب شهر به فعالیتی که با حیات روزانه شهری ارتباط‌های کمی دارد و کاربری‌های زنده سازنده فضا که موجب ایجاد امنیت در آن می‌شود حداقلی باشد، رویکردی نیست که در شهرهای امروز مورد قبول باشد. پرهیز ایجاد محدوده‌های بی‌دفاع در شهرها یک راهبرد اساسی است. از این رو به نظر می‌رسد نگاه برنامه‌ریزان به گستره ۵۵۰ هکتاری فوق، به مداخله شهر و مدیریت آن برای اداره پارک متکی بوده است.

محمدرضا مهربانی گلزار / کارشناس ارشد معماری منظر Email : m.mehrabanigolzar@yahoo.com

از زاویه دیدی دیگر، بوستان آب و آتش مجموعه‌ای از عناصر کالبدی و عملکردی شامل یک فضای وسیع، نورپردازی مناسب، یک آمفی‌تئاتر با سازه چادری و تعدادی سکو برای نشستن است که عنصر کامل‌کننده آن «مردم» است. انسان‌ها با حضور خود و جنب‌وجوشی که در فضا ایجاد می‌کنند منظره‌ای پویا خلق می‌کنند. به نظر می‌رسد جذاب‌ترین عامل این مکان، نه عناصر طراحی شده و نه کالبد آن است؛ بلکه مردم و نوع فعالیتی است که در آن انجام می‌دهند. پارک برایشان جذابیت دارد و آنها را وادار به مکث در این فضا می‌کند. حضور مردم و فعالیت آنها شرط لازم برای موفقیت یک فضای شهری محسوب می‌شود. بدین ترتیب طراحان بیش از آنکه در جستجوی خلق عنصری کالبدی باشند که برای مردم جذاب باشد، باید به فرهنگ «تفریح و تفرج» جامعه توجه کرده و با بهره گرفتن از آن، مردم را به صحنه فضاهای شهری بکشانند. در این حالت فعالیت‌های تفریحی- فراغتی آنان در فضا به نمایشی جذاب برای سایرین تبدیل می‌شود و حضور گسترده مردم به سرزندگی و پویایی منظر شهری می‌انجامد.

به نظر می‌رسد تازگی و نو بودن اجزای فضا سازی در این پارک و وجوه چشم‌اندازهای عمیق از هر سو، مهم‌ترین عامل برای جلب مخاطبان آن بوده است. اگرچه این زندگی فقط در ساعات و روزهای خاص جریان دارد.

منبع